

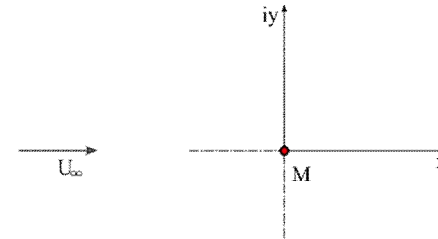
Potenciální proudění

Obtékání válce

Zkoumejme následující funkci
komplexního potenciálu

$$W = U_{\infty} \cdot z + \frac{M}{2\pi} \cdot \frac{1}{z}$$

Funkci komplexního potenciálu rozložíme
na reálnou a imaginární část

$$W = U_{\infty} \cdot r \cdot (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi) + \frac{M}{2\pi} \cdot \frac{1}{r} (\cos \varphi - i \cdot \sin \varphi)$$

$$W = U_{\infty} \cdot r \cdot \cos \varphi + \frac{M}{2\pi} \cdot \frac{1}{r} \cdot \cos \varphi + i \cdot \left(U_{\infty} \cdot r \cdot \sin \varphi - \frac{M}{2\pi} \cdot \frac{1}{r} \cdot \sin \varphi \right)$$

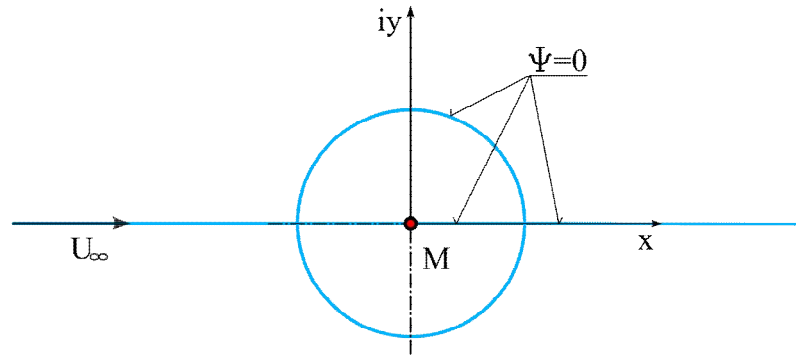
$$\Phi = \frac{U_{\infty}}{r} \left(r^2 + \frac{M}{2\pi \cdot U_{\infty}} \right) \cdot \cos \varphi$$

$$\Psi = \frac{U_{\infty}}{r} \cdot \left(r^2 - \frac{M}{2\pi \cdot U_{\infty}} \right) \cdot \sin \varphi$$

Jestli je to potenciální proudění kolem válce pak musí existovat proudnice tvaru kružnice.
Jde o to jakou hodnotu má proudová funkce na této proudnici.

Pokud je to obtékání válce, pak bychom měli najít proudnici, která má tvar kruhu.

$$\Psi = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{M}{2 \cdot \pi \cdot U_{\infty}} \frac{1}{r^2} \right) \cdot r \cdot \sin \varphi$$

Je-li proudová funkce rovna nule, pak dostáváme

$$\Psi = 0 \quad \longrightarrow \quad 0 = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{M}{2 \cdot \pi \cdot U_{\infty}} \frac{1}{r^2} \right) \cdot r \cdot \sin \varphi$$

Předchozí rovnice je splněna pro následující případy.

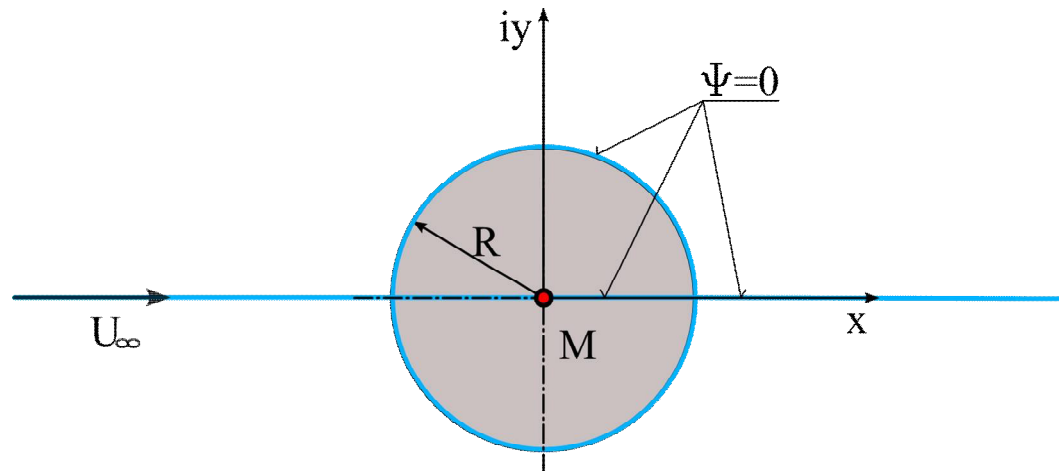
$$r^2 = \frac{M}{2 \cdot \pi \cdot U_{\infty}} \quad y = 0$$

Z předchozího můžeme vyjádřit velikost momentu dipólu pro daný poloměr válce R

$$M = R^2 \cdot 2 \cdot \pi \cdot U_{\infty}$$

Tento poloměr označíme jako R je to poloměr válce. Funkce komplexního potenciálu pro obtékání nerotujícího válce má potom tvar.

$$M = R^2 \cdot 2 \cdot \pi \cdot U_\infty \qquad W = U_\infty \cdot z + R^2 \cdot U_\infty \cdot \frac{1}{z} = U_\infty \left(z + \frac{R^2}{z} \right)$$

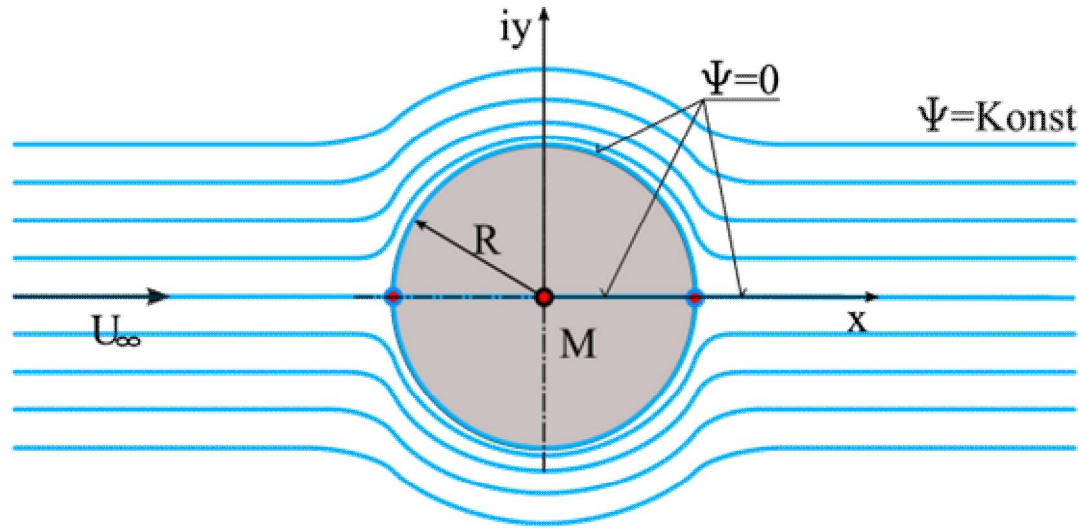

Funkce potenciálu rychlosti a proudová funkce mají pak tvar

$$\Phi = U_\infty \left(1 + \frac{R^2}{r^2} \right) \cdot r \cdot \cos \varphi \qquad \Psi = U_\infty \cdot \left(1 - \frac{R^2}{r^2} \right) \cdot r \cdot \sin \varphi$$

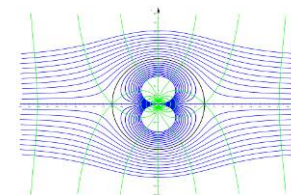
Určení kritických bodů.

$$\bar{v} = \frac{\partial W}{\partial z} = U_{\infty} \cdot \frac{\partial}{\partial z} \left(z + \frac{R^2}{z} \right) = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{z^2} \right) = 0$$

Kritické body jsou určeny z předchozí rovnice

$$U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{z^2} \right) = 0 \quad \longrightarrow \quad z^2 = R^2 \quad \longrightarrow \quad z = \pm R$$

Rychlost na povrchu válce.

Komplexně sdruženou rychlost můžeme pro toto proudění vyjádřit následujícím vztahem

$$\bar{v} = \frac{\partial w}{\partial z} = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{z^2} \right)$$

Povrch válce je dán rovnicí

$$z = R \cdot e^{i\varphi}$$

Rychlost na povrchu válce můžeme tedy vyjádřit

$$\bar{v}_v = U_{\infty} \cdot \left(1 - \frac{R^2}{R^2 \cdot e^{i2\varphi}} \right)$$

$$\bar{v}_v = U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi \cdot e^{i\left(\frac{\pi}{2} - \varphi\right)}$$

$$v_v = U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi \cdot e^{-i\left(\frac{\pi}{2} - \varphi\right)}$$

$$|v_v| = U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi$$

Rozložení tlaku na povrchu válce

Tlak na povrchu válce určíme pomocí Lagrangeova integrálu pro případ ustáleného proudění

$$\frac{U_{\infty}^2}{2} + \frac{p_{\infty}}{\rho} = \frac{v_v^2}{2} + \frac{p_v}{\rho}$$

Velikost rychlosti na povrchu válce známe můžeme tedy vyjádřit její kvadrát.

$$v_v^2 = (U_{\infty} \cdot 2 \cdot \sin \varphi)^2 = 4 \cdot U_{\infty}^2 \cdot \sin^2 \varphi$$

Pak tlak na povrchu válce je dán vztahem.

$$p_v = p_{\infty} + \frac{\rho}{2}(U_{\infty}^2 - v_v^2) = p_{\infty} + \frac{\rho}{2}(U_{\infty}^2 - 4 \cdot U_{\infty}^2 \cdot \sin^2 \varphi)$$

Síla působící na nerotující váleček

Elementární síla, vyvolaná tlakem na povrchu válce, je dána vztahem

$$d\vec{F} = p_v \cdot \vec{n} \cdot dS$$

$$\vec{n} = (-\cos \varphi, -\sin \varphi) \quad dS = R \cdot d\varphi \cdot 1$$

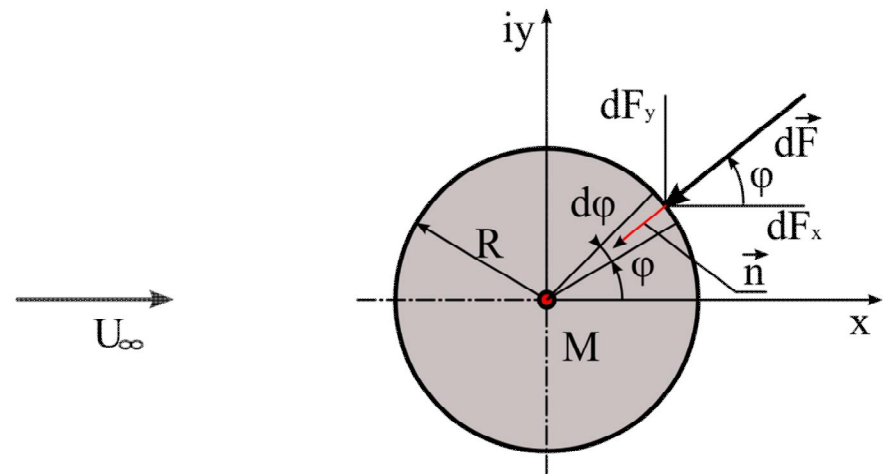
Celkovou sílu vypočítáme integrací

$$\vec{F} = \int_S p_v \cdot \vec{n} \cdot dS = \int_0^{2\pi} p_v \cdot \vec{n} \cdot R \cdot d\varphi$$

Musíme to řešit po složkách

$$F_x = - \int_0^{2\pi} p_v \cdot \cos \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

$$F_y = - \int_0^{2\pi} p_v \cdot \sin \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

Síla působící na nerotující válec

Takže dostáváme

$$F_x = - \int_0^{2\pi} \left[p_\infty + \frac{\rho}{2} (U_\infty^2 - 4U_\infty^2 \sin^2 \varphi) \right] \cos \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

$$F_y = - \int_0^{2\pi} \left[p_\infty + \frac{\rho}{2} (U_\infty^2 - 4U_\infty^2 \sin^2 \varphi) \right] \sin \varphi \cdot R \cdot d\varphi$$

Vystupují zde následující integrály

$$\int_0^{2\pi} \cos \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \sin \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \cos \varphi \cdot \sin^2 \varphi \cdot d\varphi = \int_0^{2\pi} (\cos \varphi - \cos^3 \varphi) \cdot d\varphi = 0$$

$$\int_0^{2\pi} \sin^3 \varphi \cdot d\varphi = 0$$

$$F_x = 0$$

$$F_y = 0$$

